

<https://skolemonitor.dk/nyheder/art8611100/Kom-med-til-friskolen-der-har-k%C3%B8rt-over-to-%C3%A5r-uden-statsst%C3%B8tte?shareToken=kt5fHnAArUcg>

Børnene bestemmer selv, hvornår de vil undervises: Kom med til friskolen, der har kørt over to år uden statsstøtte

Den dansk-franske skole i København har klaret sig over to år uden statsstøtte. Til sommer håber skolen at kunne generhverve sin friskolestatus, også selv om den stadig benytter flere af de metoder, der i sin tid vakte kritik. Skolemonitor har besøgt skolen for at overvære undervisningen.

Der bliver klappet hårdt to gange i hænderne. De 42 børn, der de sidste minutter er pileet ind i det aflange lokale, bliver med det samme stille.

»Godmorgen. *Un, deux, trois. Bonjooour,*« siger hele gruppen så i kor.

En lille lyshåret dreng med pagehår og mellemrum mellem tænderne hopper op på bordet i midten, griber et stykke papir og inviterer alle børn og voksne til at komme med deres beskeder.

Nogle beskeder leveres på fransk først, derefter på dansk, de fleste kommer kun på dansk. I dag skal kandidaterne til elevrådet holde deres valgtaler, fortæller 12-årige Louis, der skal bages *crêpe* for at fejre Kyndelmisse, og så skal der også flyves med droner, når frokostpausen senere er overstået. Først skal der dog laves matematik.

»Er der nogen fra børnehaven, som vil med i skole,« spørger skoleleder Nicolas Guilbert.

To fem-årige hænder ryger tøvende i vejret. Kort efter bryder børnegruppen op, og følger efter Guilbert, iklædt ulden rullekravesweater, løse denimjeans og småslidte Adidas-sneakers ned ad trapperne mod klasselokalet. Imens flyder de danske og franske gloser sammen i brudstykker fra forskellige samtaler, indtil børnene har fundet sig en taburet, og de kan slå op i deres matematikhæfter.

Egentlig strider det mod al logik, at 34 børn mellem 5 og 12 år sidder og lægger tal sammen her på Den dansk-franske skole i København, mens formiddagstrafikken suser forbi ude på Tagensvej, få hundrede meter fra Bispebjerg Hospital.

For til maj er der gået to år, siden Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (Stuk) benyttede sig af den hårdeste sanktion i friskoleloven: fratagelsen af status som friskole.

Dermed røg statsstøtten, et månedligt beløb på 250.000 kroner, og Den dansk-franske skole blev samtidig beordret til at tilbagebetale knap 1,8 millioner kroner, som skolen havde modtaget, mens den befandt sig under skærpet tilsyn.

FAKTA

Kritikken af Den dansk-franske skole

13. maj 2020 meddelte Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (Stuk), at [man ville fratage Den danske-franske skole sin status som friskole](#).

Beslutningen fulgte [efter en afgørelse fra april samme år, hvor Stuk over 55 sider udfoldede deres opfattelse](#) af, at skolen »i alvorlig grad ikke lever op til centrale regler i friskoleloven«.

Det gjaldt blandt andet:

- Undervisning, der ikke levede op til stå mål med-kravet
- Manglende evaluering og planlægning af undervisningen
- Utilstrækkelig specialundervisning og -pædagogisk bistand til børn med særlig behov for støtte
- Problemer med, at for store dele af undervisningen ikke foregik på dansk, og flere undervisere havde mangelfulde dansk kundskaber.

Skolen har hele tiden anfægtet størstedelen af kritikken, og man har blandt andet henvist til de kommunale tilsynsbesøg, der generelt har været positive over for skolens arbejde.

Vis mere

Normalt betyder det dødsstødet for en friskole. Men Den dansk-franske skole har ufortrødent fortsat undervisningen. Nu er håbet fra bestyrelsens side, at man til sommer kan få sin status som friskole tilbage.

Derfor tog Skolemonitor på besøg for at se, hvordan undervisningen, der fik sønderlemmende kritik fra Stuk, foregår og for at forstå, hvordan skolen har holdt sig oven vande så længe.

Spejlede sig ikke i kritikken

Let har det bestemt ikke været, får skoleleder Nicolas Guilbert hurtigt slået fast.

Stædigt har skolen besluttet, at den økonomiske usikkerhed ikke skulle påvirke, hvem der havde råd til at være indskrevet, så den månedlige betaling er uændret.

Selv om elevtallet har været mere eller mindre uændret i perioden, er der tre færre ansatte i forhold til tidligere, og lærerne er gået 12.000 kroner ned i løn om måneden, primært ved at frasige sig pension.

Foto: Aske Hald Knudstrup

Selv er Nicolas Guilbert fra årsskiftet blevet en større del af dagligdagen efter at være gået ned i tid i sit firma, og nu står han for matematik- og scienceundervisningen to dage om ugen.

Samtidig har en række forældre, »som er glade for at have deres børn her,« lånt skolen penge til driften.

I virkeligheden burde skolen tidligere have sendt en ansøgning om nyt skolenummer afsted, indrømmer Guilbert.

»Vi har nok været lidt for skråsikre og tænkt: Vi har landets højeste snit, vi har velfungerende børn på alle mulige parametre. Stuk kommer ikke til at lukke os, eller ombudsmanden kommer soleklart til at sige: selvfølgelig, har I ret. Så for to år siden søgte vi slet ikke. Nu gør vi det så fra august,« siger Nicolas Guilbert.

Har I så lavet nogle ændringer i forhold til det, som Stuk kritiserede?

»Problemet er, at vi ikke har kunnet spejle os i de ting, som blev kritiseret,« siger Nicolas Guilbert og begiver sig ud i en kort forsvarstale.

For selv om Stuk vurderede, at Den dansk-franske skole kun levede op til stå mål med-kravet i matematik, natur/teknik, samfundsfag og engelsk, vedholder Nicolas Guilbert, at tilsynet drog en række fejlslutninger.

Eleverne blev observeret i for få timer, deres evner til at præsentere og fremlægge talte ikke tilstrækkeligt med i kvalitetsvurderingen, og Stuk underkendte fuldstændig det skema, som skolen rent faktisk havde, mener skolelederen.

»Men vi har forbedret en masse ting siden,« siger Nicolas Guilbert så.

Stuk rettede en del kritik mod planlægningen og evalueringen af undervisningen, og her har skolen ifølge Nicolas Guilbert foretaget en række ændringer.

»Vi har en stærk evalueringskultur og har fået et system, hvor lærergruppen er blevet superdygtige til at millimeterdokumentere, hvad de laver i fagene. Det er ikke baseret på Stuks kritik, men fordi det viste sig at give mening,« forklarer Nicolas Guilbert.

»Nu har vi en grundkerne af dokumentation, der kvantitativt måler udviklingen, primært gennem børnenes arbejde i bøgerne. Og så har vi det innovative og projektorienterede, hvor vi mere kvalitativt vurderer, om det lever op til læreplanerne.«

I sidste ende, forklarer Guilbert, er faktum dog, at skolen stadig holder fast i de pædagogiske og didaktiske metoder, som de gennem årene har brystet sig af.

Børnenes potentiale holdes nede

Som en punkteret soufflé er drengens krop dvasket sammen oven på matematikhæftet, ansigtet er skjult, og man kan kun se den omvendte Spider-Man-kasket, han har på.

Han vender en halv omgang på stolen og glider på strømpesokker ind i det tilstødende lokale, hvor han smider sig i sofaen.

Drengen er den første af flere, der i løbet af matematiktimen rejser sig fra sin plads for at trisse rundt, enten for kort efter at sætte sig igen, eller for at gå i gang med noget i et andet rum. Nogle af børnene spørger om lov først, andre gør det uden forudgående advarsel.

For sådan er undervisningen på Den dansk-franske skole: Eleverne har frihed til at gå til og fra, som de vil.

Foto: Aske Hald Knudstrup

I august 2010 kunne Den dansk-franske skole for første gang byde elever velkommen. Ideen til skolen blev undfanget, da Nicolas Guilbert og hans kones ældste barn var ved at nå skolealderen. Skolen skulle bygge på danske idealer om tryghed og tillid, men samtidig have fransk islæt, hvor der i højere grad bliver stræbt efter at gøre sit bedste.

Hurtigt kom Celestin Freinets pædagogiske tankesæt, blandt andet at undervisningen tager udgangspunkt i elevernes interesser, ind i billedet.

Siden har Nicolas Guilbert og Den dansk-franske skole håndplukket udvalgte pædagogiske teorier og rykket dem med ind på visionsreolerne.

Fuldstændig aldersintegreret undervisning, alsidig personlighedsudvikling fra den progressive Blue School på Manhattan i New York, *self-determination theory* og Montessori-pædagogik for at nævne nogle stykker.

»Det, der driver mig i det her, er, at det er ekstremt og afgørende vigtigt, at vi får ændret på skolesystemet i dag, så vi reelt får frigjort børnene,« siger Nicolas Guilbert.

Reelt set har det danske skolesystem stået i stampe i 50 til 100 år, mener han.

»For mig at se, så er vi nødt til at vise, at man kan lave et system, hvor både børn og voksne trives og udvikles bedre. Børnenes potentiale bliver holdt nede af de eksisterende strukturer, for lærerne i Danmark bliver uddannet for meget til at forvalte og for lidt til at lede. De mangler værktøjer til at styrke barnets indre motivation,« siger Nicolas Guilbert.

Ikke iPads og slik dagen lang

Det spørgsmål, som Nicolas Guilbert oftest bliver stillet, handler om, hvordan skolen er sikker på, at børnene lærer, hvad de skal, når de er frie til at lave, hvad de vil. For det er et enormt brud på, hvordan undervisning generelt foregår i de danske grundskoler.

»Den danske folkeskolemodel er alle trygge ved. Selv om man kan se, at motivationen falder drastisk gennem en skoletid, og det er pissekedeligt for de fleste, så fungerer den godt nok. Men det ypperste inden for pædagogisk forskning viser, at den indre motivation fungerer bedre. Så det er, hvad vi arbejder efter at fremme,« siger Nicolas Guilbert.

Men hvis et barn selv dikterer, hvad vedkommende vil, står den så ikke på fri leg størstedelen af tiden?

»Det er klart, at vi fjerner gift fra systemet. Det er jo ikke sådan, at de får lov til at spille på en iPad og spise slik hele dagen. Vi siger også til børnene og deres forældre, at hvis du vil gå her, så er det for at blive dygtig. Så der er også en aftale om, at før du kan lege og have det super sjovt, så skal du have øvet dig,« siger Nicolas Guilbert.

»Man er nødt til at se det i praksis. Det er let at sige, at det ikke fungerer. Okay, så kom og kig. Har vi glade børn? Ja. Har vi dygtige børn? Ja,« fortsætter han.

Nicolas Guilbert påpeger, at de fem elever, der hidtil har gennemført afgangsprøver på skolen – herunder to af Guilberts egne børn – alle har haft høje gennemsnit, og for eksempel i matematik laver mange elever opgaver, der ligger flere alderstrin over deres niveau.

Teknologisk myndiggørelse

På bordet foran Nicolas Guilbert ligger en bunke af halvåbnede små kasser med indholdet til at bygge hvide firearmede plastikdroner.

En pige, der indtil nu har siddet sammen med tre andre i en lænestol i hjørnet, mens de har leget med Guilberts hund, en japansk spitz ved navn Bianca, kigger op på skolelederen:

»Nicolaaaaas, må jeg ikke få min egen drone?« spørger hun bedende.

Dronerne er lige nu omdrejningspunktet for en stor del af science-undervisningen på skolen. Nogle af børnene sidder og arbejder med kodning, så de selv kan gå ind og justere på de parametre, som dronen flyver efter.

Foto: Aske Hald Knudstrup

Godt hjulpet på vej af Nicolas Guilberts baggrund som ingeniør, er Den dansk-franske skole gået *all in* på det, som skolelederen kalder »teknologisk myndiggørelse«, en forlængelse af et stort fokus på STEM-undervisningen.

Det er direkte led i skolens mantra om at give eleverne de bedste muligheder for at begå sig i fremtidens samfund. Ifølge Guilbert formår skolen at give børnene »reelle tech-kompetencer«, hvilket blandt andet indebærer undervisning i kodning og arbejde med *open source*-software.

Målet er at klæde eleverne på til at kunne »disrupte« og skabe Unicorn-virksomheder (firmaer værdisat til over en mia. dollars, red.) – i modsætning til hvad folkeskolens udgave af teknologiforståelse gør, lader han forstå.

Sommerfugleeffekt i skolesystemet

Samtidig er det skolens oplevelse, at STEM-fokusset kombineret med aldersintegreret og tillidsbaseret undervisning – i modsætning til hvad Stuk konkluderede – gør Den dansk-franske skole i stand til bedre at evne inklusionsopgaven, der er en udfordring mange steder.

Omkring 15 procent af børnene på skolen burde ifølge Guilbert traditionelt set være tilknyttet et specialtilbud, og skolen må lige nu afvise forældre, der gerne vil have deres børn med særlige behov indskrevet.

»Aldersintegration er helt afgørende for, at vi kan løfte den inklusionsopgave, som vi løfter her,« siger han.

»Blandt andet fordi vi kører aldersintegreret, så gør det presset mindre for nogle neuroatypiske børn, fordi de ikke skal konkurrere med deres jævnaldrende i samme grad. De kan være til nytte og kan få ansvar for hinanden på en måde, som ikke kan lade sig gøre i den traditionelle skole,« siger Nicolas Guilbert.

Guilbert bliver afbrudt, da børnene ovre fra lænestolen spørger, om de må lufte hunden inden frokost. Den største dreng i gruppen har tidligere gået på specialskole, hvor det ikke fungerede, fortæller Guilbert bagefter, men nu er han »et decideret aktiv« på skolen.

En uge efter vores møde sender Nicolas Guilbert en mail for at understrege de store drømme, som Den dansk-franske skole går rundt med.

»Til forældremøde i torsdags opsummerede jeg vores projekt som 'det er et skrøbeligt initiativ, som på sigt kan få en kæmpe betydning gennem en sommerfugleeffekt. Vi har sat alt ind på at beskytte den somfugl,'« skrev han.

Om skolen til sommer endnu engang får statens støtte til deres »skrøbelige initiativ«, må tiden vise. Den dansk-franske skole har i hvert fald ikke tænkt sig at give op.

FAKTA

Kritikken af Den dansk-franske skole

13. maj 2020 meddelte Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (Stuk), at [man ville fratage Den danske-franske skole sin status som friskole](#).

Beslutningen fulgte [efter en afgørelse fra april samme år, hvor Stuk over 55 sider udfoldede deres opfattelse](#) af, at skolen »i alvorlig grad ikke lever op til centrale regler i friskoleloven«.

Det gjaldt blandt andet:

- Undervisning, der ikke levede op til stå mål med-kravet
- Manglende evaluering og planlægning af undervisningen
- Utilstrækkelig specialundervisning og -pædagogisk bistand til børn med særlig behov for støtte
- Problemer med, at for store dele af undervisningen ikke foregik på dansk, og flere undervisere havde mangelfulde dansk kundskaber.

Skolen har hele tiden anfægtet størstedelen af kritikken, og man har blandt andet henvist til de kommunale tilsynsbesøg, der generelt har været positive over for skolens arbejde.